

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.003.04.2020

Pani Joanna Poniatowska
Dyrektor
Branżowej Szkoły I stopnia nr 8 Specjalnej
w Bytomiu
ul. Antoniego Józefczaka 40, 41-902 Bytom

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/021 Kształcenie w szkołach specjalnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Branżowa Szkoła I Stopnia nr 8 Specjalna w Bytomiu, ul. Antoniego Józefczaka 40, 41-902 Bytom ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Joanna Poniatońska Dyrektor Szkoły ² , od 1 września 2009 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja kształcenia uczniów w szkołach specjalnych2. Działania na rzecz adaptacji uczniów do dorosłego życia3. Warunki kształcenia uczniów w szkołach specjalnych
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2020 (do czasu zakończenia kontroli oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Wojciech Graca, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/62/2020 z 18 lutego 2020 r. oraz nr LKA/127/2020 z 12 maja 2020 r.2. Karol Pastuszka, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/61/2020 z 18 lutego 2020 r. oraz nr LKA/128/2020 z 12 maja 2020 r. (akta kontroli str.1-10)

¹ Dalej: Szkoła.

² Dalej: Dyrektor.

³ Dz. U. z 2019 poz. 489, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Dyrektor prawidłowo zorganizowała proces nauczania w Szkole, a kształcenie prowadzono na podstawie prawidłowo przyjętego statutu.

Dyrektor zapewniła wystarczającą liczbę odpowiednio wykwalifikowanej kadry pedagogicznej, umożliwiającej realizację zadań Szkoły. Uczniom nie zapewniono podręczników do kształcenia specjalnego dostosowanych do danego etapu edukacyjnego szkoły branżowej, z uwagi na ich brak na rynku. Dane dotyczące uczniów były zamieszczane w Systemie Informacji Oświatowej⁵ w sposób prawidłowy i rzetelny, a postępowanie z dokumentacją uczniów zapewniało ochronę danych wrażliwych.

W Szkole opracowywano Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne oraz dokonywano wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania, jednakże nie zawiadamiano pisemnie rodziców uczniów oraz pełnoletnich uczniów o terminach spotkań zespołu dokonującego wielospecjalistycznej oceny oraz nie przekazywano kopii tej oceny, co było niezgodne z § 6 ust. 11 oraz § 6 ust. 12 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowywania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym⁶. W przypadku 12 ww. ocen wpisano błędnie daty ich przeprowadzenia.

Opracowane Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne uwzględniały wymagane elementy, jednakże w 47 zbadanych ww. programach nie określono wymiaru godzin realizacji poszczególnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, za wyjątkiem zajęć rewalidacyjnych, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia. Dodatkowo w trzech programach (6%) błędnie wskazano niepełnosprawność ucznia wynikającą z orzeczenia. Ponadto przyjęto do szkoły ucznia i sporządzono dla niego program, pomimo że nie posiadał on orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego.

Zapewniono pełną realizację treści określonych w podstawie programowej oraz adekwatną do potrzeb uczniów realizację zaleceń określonych w orzeczeniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Zajęcia rewalidacyjne oraz zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej zorganizowano w sposób właściwy. Natomiast w przypadku zajęć edukacyjnych pięciu uczniów było przypisanych do oddziałów szkolnych, których liczebność była niezgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Nie realizowano zajęć logopedycznych i rehabilitacyjnych, pomimo takich wskazań zawartych w orzeczeniach czterech uczniów. Oferta zajęć pozalekcyjnych była adekwatna do potrzeb. Podejmowane działania sprzyjające adaptacji uczniów do dorosłego życia były zdaniem NIK wystarczające.

W Szkole zapewniono wystarczającą liczbę odpowiednio wyposażonych sal lekcyjnych, odpowiednią infrastrukturę umożliwiającą kształcenie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz bezpieczne i higieniczne warunki korzystania z obiektów Szkoły, przy czym z uwagi na brak środków na remonty i inwestycje wykonywano je w ograniczonym zakresie.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: SIO.

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 1578, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Organizacja kształcenia uczniów w szkołach specjalnych

Opis stanu faktycznego

Szkoła była szkołą ponadpodstawową branżową kształcąca wyłącznie uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną, a także z niepełnosprawnością sprzężoną, uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną sprzężoną z autyzmem, w tym zespołem Aspergera lub niedostosowaniem społecznym) w zawodach i specjalnościach: cukiernik, piekarz, kucharz, mechanik pojazdów samochodowych, murarz, tynkarz, sprzedawca, krawiec, wędliniarz, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej. Do roku szkolnego 2018/2019 w Szkole funkcjonowały klasy dotychczasowej Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 8 Specjalnej na podbudowie gimnazjum.

Liczba uczniów w Szkole w poszczególnych latach objętych kontrolą⁸ (2017-2019) wynosiła odpowiednio 109⁹, 95¹⁰ i 141¹¹, z tego liczba uczniów dla których wydano orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego wynosiła 2, 2 i 1.

(akta kontroli str. 19-25)

1.1. Specyfika Szkoły pozwalała na realizację zalecanych form stymulacji, rewalidacji, terapii, usprawniania, socjoterapii, rozwijania potencjalnych możliwości i mocnych stron dziecka oraz innych form pomocy określonych w orzeczeniach za wyjątkiem zajęć logopedycznych i rehabilitacyjnych opisanych szczegółowo w pkt. 1.5 niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 328-336)

Szkoła zapewniła w okresie objętym kontrolą przyjęcie wszystkich uczniów, których rodzice przedstawili aktualne orzeczenie z publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej i inne wymagane dokumenty. Nie miały miejsca przypadki nie przyjęcia takich uczniów ze względu na trudności transportowe.

(akta kontroli str. 399-402)

W okresie objętym kontrolą do Szkoły w trakcie trwania roku szkolnego przyjęto 22 uczniów¹². Okres oczekiwania na przyjęcie do Szkoły¹³ we wszystkich przypadkach był krótszy niż 18 dni.

(akta kontroli str. 18)

Biorąc pod uwagę zapisaną w Statucie Szkoły liczbę uczniów w oddziale, która powinna wynosić od 10 do 16 (upośledzenie umysłowe) lub od 2 do 4 (autyzm lub zespół Aspergera) oraz liczbę oddziałów¹⁴ (klas) poziom wykorzystania miejsc wynosił w poszczególnych latach w odniesieniu do minimalnej liczby uczniów 122%, 100%, 114%, a do maksymalnej 73%, 61%, 70%. Jak wyjaśniła Dyrektor nie wykorzystanie wszystkich miejsc wynikało z liczby chętnych uczniów zgłaszających się w ramach naboru do szkoły. „Przyjęto wszystkich, którzy złożyli wymagane dokumenty i wyrazili chęć kontynuowania nauki w szkole (...). Liczba uczniów

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Stan na 30 września danego roku.

⁹ 88 z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, 8 z autyzmem, w tym zespołem Aspergera oraz 13 z niepełnosprawnością sprzężoną.

¹⁰ 66 z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, 13 z autyzmem, w tym zespołem Aspergera, 15 z niepełnosprawnością sprzężoną oraz jeden z niedostosowaniem społecznym.

¹¹ 93 z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, 17 z autyzmem, w tym zespołem Aspergera, 29 z niepełnosprawnością sprzężoną jeden słabosłyszący oraz jeden z niedostosowaniem społecznym.

¹² W poszczególnych latach odpowiednio: 1, 7 oraz 14.

¹³ Liczony od momentu złożenia wniosku przez rodziców o przyjęcie do szkoły.

¹⁴ W poszczególnych latach liczba oddziałów wynosiła odpowiednio: 18, 13, 12, w tym 8, 5, 3 dla uczniów z autyzmem lub zespołem Aspergera.

w oddziałach była zgodna z zapisem w Statucie szkoły (10-16) w przypadku niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i (2-4) w przypadku uczniów z autyzmem, zespołem Aspergera jednak nie maksymalna z powodu liczby chętnych absolwentów gimnazjum i szkoły podstawowej”.

(akta kontroli str. 19-26)

1.2. Szkoła funkcjonowała na podstawie aktualnego, przyjętego uchwałą Rady Pedagogicznej¹⁵ statutu zawierającego elementy określone w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹⁶ tj. m.in. nazwę i typ Szkoły oraz jej siedzibę, cele i zadania oraz organy, organizację pracy szkoły, zakres zadań nauczycieli, szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów, nazwę zawodów, w których kształci Szkoła, szczegółową organizację praktycznej nauki zawodu, organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, prawa i obowiązki uczniów, sposób organizacji i realizacji działań w zakresie wolontariatu oraz organizację biblioteki szkolnej

(akta kontroli str. 19-24)

1.3. W okresie objętym kontrolą w szkole zatrudniano jednego psychologa (1 etat) oraz jednego nauczyciela na stanowisku pedagoga (1 etat) oraz odpowiednio w poszczególnych latach objętych kontrolą¹⁷ 38, 39 i 49 nauczycieli (osób) na 31,02, 32,37 oraz 38,48 etatach. Wszyscy nauczyciele (łącznie z pedagogiem) byli specjalistami w zakresie pedagogiki specjalnej oraz oligofrenopedagogiki.

(akta kontroli str. 27)

Nauczyciele zatrudnieni w Szkole posiadali odpowiednie do realizowanych zajęć¹⁸ kwalifikacje, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli¹⁹. Szczegółowe badanie w tym zakresie przeprowadzono na próbie pięciu²⁰ nauczycieli (10% zatrudnionych w Szkole wg stanu na dzień 30 września 2019 r.).

W szkole nie przekraczano dopuszczalnego wymiaru godzin ponadwymiarowych (maksymalnie 1,5 etatu) w odniesieniu do poszczególnych nauczycieli.

(akta kontroli str. 28-49, 89-115)

W okresie objętym kontrolą wszyscy pracownicy pedagogiczni podnosili swoje kwalifikacje, w tym: 17 z nich ukończyło studia podyplomowe m.in. w zakresie edukacji i wspomaganie osób z autyzmem, zespołem Aspergera, gastronomii i żywienia człowieka, surdopedagogiki i tyflopädagogiki, 33 z nich uczestniczyło w kursach doskonalących i warsztatach w zakresie m.in. pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia, praca z dzieckiem z zaburzeniami, języka angielskiego i czeskiego, procedur postępowania w sytuacjach interwencyjnych i kryzysowych. Ponadto przeprowadzono siedem szkoleniowych rad pedagogicznych²¹, w których uczestniczyli wszyscy obecni na ww. radach nauczyciele.

Szczegółowe badanie w tym zakresie przeprowadzono na próbie sześciu²² nauczycieli (10% zatrudnionych w Szkole w okresie objętym kontrolą). Objęci badaniem nauczyciele ukończyli m.in. studia podyplomowe²³ (trzy osoby), kursy,

¹⁵ Uchwała nr 8/2017/2018 z 30 listopada 2017 r.

¹⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.

¹⁷ Stan na 30 września danego roku zgodnie z SIO.

¹⁸ Dotyczy to m.in. informatyka, język angielski, język polski, wychowanie fizyczne, fizyka, biologia, chemia, historia, maszyny i urządzenia przemysłu odzieżowego, zajęcia praktyczne, diagnostyka i eksploatacja pojazdów samochodowych, produkcja piekarska, technologia murarstwa i tynkarstwa, religia, zajęcia rewalidacyjne oraz zajęcia z wychowawcą.

¹⁹ Dz. U. poz. 1575 ze zm.

²⁰ Doboru dokonano według osądu kontrolera.

²¹ M.in. dotyczących: Uczniów niepełnosprawnych intelektualnie ze spektrum autyzmu, Zagrożenia świata wirtualnego – blaski i cienie cyberprzestrzeni oraz Postępowanie z dzieckiem z zaburzeniami psychicznymi i seksualnymi.

²² Doboru dokonano według osądu kontrolera.

²³ Edukacja i wspomaganie osób z autyzmem, zespołem Aspergera oraz Bezpieczeństwo i higiena pracy.

warsztaty i szkolenia²⁴ (pięć osób) oraz uczestniczyło w szkoleniowych radach pedagogicznych²⁵ (sześć osób).

(akta kontroli str. 50-93)

1.4. W Szkole dokonywano wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia. Na podstawie badanej próby²⁶, stwierdzono, że oceny opracowano zgodnie z § 6 ust. 9 rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia. W objętych analizą ocenach odnoszących się do funkcjonowania ucznia w okresie sporządzenia oceny, nie stwierdzono zaleceń do zmiany ustalonej pracy z uczniem i w konsekwencji nie było konieczności modyfikacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych²⁷. Zgodnie z § 6 ust. 10 ww. rozporządzenia w ocenach tych uwzględniono w zakresach dotyczących: indywidualnych potrzeb ucznia (potrzeby: rozwojowe, edukacyjne, terapeutyczne); w zasobach ucznia (mocne strony, predyspozycje, zainteresowania, uzdolnienia), w przyczynach niepowodzeń edukacyjnych (słabe strony ucznia, trudności w funkcjonowaniu, bariery i ograniczenia) oraz zakres i charakter wsparcia i pomocy ze strony nauczycieli/specjalistów. W przypadku 12 (25% objętych badaniem) wielospecjalistycznych ocen, błędnie wpisano daty ich przeprowadzenia, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Dyrektor nie zawiadamiała pisemnie rodziców ani pełnoletnich uczniów o terminie każdego spotkania zespołu dokonującego wielospecjalistycznej oceny. Nie przekazywano kopii tych ocen rodzicom uczniów, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Dyrektor Szkoły umożliwiała rodzicom zapoznanie się z treścią ocen oraz treścią IPET, co było potwierdzane podpisem jednego z rodziców (w 91% badanych IPET wraz z wielospecjalistycznymi ocenami, zawierało adnotację, że rodzic ucznia zapoznał się z danym dokumentem).

(akta kontroli str. 328-331)

1.5. W Szkole zakres wsparcia w przygotowanych dla uczniów IPET był zgodny z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne. 44 IPET (91% objętych badaniem²⁸) zawierały zalecenia zawarte w orzeczeniach i ujęto w nich następujące elementy:

- zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia;
- działania wspierające rodziców ucznia oraz w zależności od potrzeb, również zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ukierunkowane na poprawę funkcjonowania ucznia, w tym wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu szkolnym poprzez działania o charakterze rewalidacyjnych²⁹.

W trzech IPET błędnie wskazano niepełnosprawność ucznia wynikającą z orzeczenia wydanego przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 328, 332-336)

²⁴ Języka angielskiego i czeskiego, pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia oraz Szkolenie dla doradców edukacyjno-zawodowych.

²⁵ Zagrożenia świata wirtualnego – blaski i cienie cyberprzestrzeni, Uczeń niepełnosprawny intelektualnie ze spektrum autyzmu, Wdrożenie Rozporządzenia o ochronie danych osobowych, Postępowanie z dzieckiem z zaburzeniami psychicznymi i seksualnymi, Mem szkoły i szkoła memów. O programach, presji i autorytecie nauczyciela, Dlaczego hipokampy nie chodzą do szkoły. O biologii, pamięci i zapomnianiu oraz Wojna światów czyli co z tym nastolatkiem. Neurobiologia dorastania.

²⁶ Do szczegółowej analizy wzięto dokumentację 47 uczniów, co stanowiło 33% wszystkich uczniów w roku szkolnym 2019/2020.

²⁷ Dalej: IPET

²⁸ Do szczegółowego badania dobrano – według osądu kontrolera – próbę 47 IPET.

²⁹ Także uwzględniające zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy prawo oświatowe

W przypadku jednego ucznia, w badanym IPET nie uwzględniono wsparcia w zakresie zajęć rehabilitacyjnych, natomiast w przypadku innych trzech uczniów nie ujęto dodatkowych zajęć logopedycznych. Dyrektor Szkoły wyjaśniała, że w powodem nieujęcia w IPET dodatkowych zajęć rehabilitacyjnych był brak możliwości ich przeprowadzania z uwagi na brak specjalisty rehabilitanta w szkole oraz brak możliwości pozyskania środków finansowych na rehabilitację. W rozmowie z rodzicami uczniów wskazano konieczność rehabilitacji. Uczniowie ci uczestniczą w rehabilitacji poza szkołą. Natomiast powodem nieujęcia zajęć logopedycznych był brak możliwości ich przeprowadzenia z uwagi na brak logopedy oraz brak możliwości pozyskania środków finansowych na dodatkowe zajęcia i zatrudnienie logopedy. Starano się o pozyskanie środków na realizację zajęć logopedycznych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Odpowiedź o przyznaniu środków była negatywna.

(akta kontroli tom str. 332-336, 340-343)

IPET zostały opracowane przez zespół składający się z nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, były wydane na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Przy czym w 17 przypadkach (tj. 36%) IPET zostały podpisane przez Dyrektora po 30 września danego roku. Dyrektor wyjaśniła, że indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne zostały opracowane w terminie do 30 września danego roku. Data i podpis Dyrektora szkoły to 3 października 2018 r. Wszystkie IPET spływają do Dyrektora przed 30 września, jednak w ciągu jednego dnia nie możliwym jest sprawdzenie i podpisanie wszystkich programów edukacyjno-terapeutycznych a tym samym data podpisu przez Dyrektora szkoły nie jest datą powstania IPET, tylko rzeczywistą datą kontroli dokumentu.

(akta kontroli str. 332-336, 342-343)

W 47 badanych IPET nieprawidłowo określono wymiary godzinowe dla wskazanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, za wyjątkiem wymiaru godzinowego zajęć rewalidacyjnych. Przy pozostałych formach wsparcia takich jak: konsultacje z pedagogiem szkolnym, konsultacje z psychologiem szkolnym lub rozmowy z wychowawcą, nie został określony wymiar godzinowy, w którym ww. formy wsparcia były realizowane. Ww. nieprawidłowość opisana została w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 332-336)

Jeden uczeń w roku szkolnym 2018/2019 został przyjęty do szkoły i sporządzono dla niego IPET, mimo braku posiadania z poradni psychologiczno-pedagogicznej orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Ww. nieprawidłowość została opisana w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 332-336)

1.6. Z uwagi na brak dostępnych specjalistycznych podręczników do kształcenia specjalnego dostosowanych do danego etapu edukacyjnego szkoły branżowej, Szkoła zapewniała uczniom podręczniki i materiały edukacyjne do kształcenia ogólnego³⁰ i zawodowego³¹ w ramach programu „Wyprawka szkolna”. Rada

³⁰ Np. po gimnazjum: Język polski – Odkrywamy na nowo język polski dla ZSZ cz.1 i 2 (numer dopuszczenia 526/1/2012/2015 oraz 526/2/2013), Fizyka – Fizyka i astronomia (nr dopuszczenia 377/03), Wiedza o społeczeństwie – WOS podręcznik zakres podstawowy (407/2011/2015), a po szkole podstawowej: Język polski – Język polski podręcznik dla szkół branżowych I Stopnia Barbara Hunderska Operon (1077/1/2019), Fizyka – Fizyka podręcznik dla szkół branżowych I Stopnia Grzegorz Kornaś Operon (1086/1/2020), Wiedza o społeczeństwie – Wiedza o społeczeństwie Zbigniew Smutek Jan Maleska Operon (1065/2019).

³¹ Np. dla cukierników – Wyroby cukiernicze Tom II Technologie produkcji cukierniczych Część 1 i 2 Magdalena Kaźmierczak WSIP (nr dopuszczenia 165905 oraz 165919), kucharzy – Pracownia gastronomiczna (praktyczna nauka zawodu) Anna Kmiolek WSIP (159210), piekarzy – Wytwarzanie ciasta oraz kształtowanie wyrobów piekarskich Ewa Gierma WSIP (159227), mechaników – Diagnostyka pojazdów samochodowych Marian Dąbrowski, Stanisław Kowalczyk, Grzegorz Trawiński WSIP (161006), murarzy – Budownictwo ogólne Mirosława Popek, Bożena Wapińska WSIP (161101).

Pedagogiczna Szkoły uchwałami opiniowała i dopuszczała do użytku w Szkole podręczniki na lata objęte kontrolą³². Podręczniki zostały rozdysponowane, a ich odbiór każdorazowo potwierdzili rodzice lub uczniowie³³.

Zdaniem Dyrektora nie było dostępnych specjalistycznych podręczników do kształcenia specjalnego dostosowanych do danego etapu edukacyjnego szkoły branżowej, co jak wyjaśniła „stwierdzono po wnikliwym rozeznaniu oferty wydawnictw”. W tej sytuacji, jak wyjaśniła Dyrektorka, „nauczyciel dostosowuje treści, formy i metody pracy do możliwości ucznia stosując indywidualizację nauczania”.

(akta kontroli str. 116-134)

1.7. W Szkole w okresie objętym kontrolą orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz arkusze ocen przechowywane były w segregatorach w odrębnych teczkach w zamykanej szafie w sekretariacie Szkoły. Dokumentacja IPET przechowywana była w segregatorach w odrębnych teczkach w zamykanej szafie w pokoju nauczycielskim. Dokumentacja ucznia udostępniana była nauczycielom w sekretariacie szkoły. Udostępnianie informacji na zewnątrz odbywało się wyłącznie na pisemną prośbę instytucji np. ZUS, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w zakresie realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów korzystających z rent rodzinnych lub w przypadku umieszczenia ucznia w ośrodku wychowawczym.

(akta kontroli str. 135-137)

Dane o liczbie uczniów oraz ich potrzebach edukacyjnych wprowadzono do SIO na podstawie orzeczeń. Szczegółowym badaniem prawidłowości zgodności danych zawartych w orzeczeniu z zapisami w SIO objęto dokumentację 73 uczniów (52% wszystkich uczniów wg stanu w SIO na dzień 30 września 2019 r.), w tym wszystkich uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (36 uczniów), niepełnosprawnością sprzężoną (13) oraz pozostałych - upośledzonych w stopniu lekkim³⁴ (22) i ustalono, że we wszystkich przypadkach dane wprowadzone do SIO³⁵ były zgodne z treścią orzeczeń oraz że orzeczenia te były aktualne na dzień wprowadzenia danych.

(akta kontroli str. 138-141)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 12 z 47 zbadanych wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania ucznia, błędnie określono daty ich przeprowadzenia. Zespół dokonał oceny w dniu 26 stycznia 2018 r., natomiast uczniowie, których oceny dotyczyły, rozpoczęli naukę od 1 września 2018 r.

(akta kontroli str. 329-331, 340)

Dyrektorka Szkoły potwierdziła, że uczniowie, których dotyczyły oceny, rozpoczęli naukę od 1 września 2018 r., natomiast w dniu 26 stycznia 2018 r. nie byli uczniami tej Szkoły, nie mieli założonych IPET, nie były znane ich dane osobowe. Jedynym wyjaśnieniem jest pomyłka w cyfrze i kopiowanie tej pomyłki przez wychowawców w obrębie dwóch klas.

(akta kontroli str. 342)

2. Dyrektorka Szkoły nie zawiadamiała pisemnie rodziców uczniów oraz pełnoletnich uczniów o terminie spotkania zespołu dokonyującego wielospecjalistycznej oceny

³² Uchwała Nr 2/2017/2018 z dnia 31 sierpnia 2017 r. oraz uchwała Nr 9/2019/2020 z dnia 30 sierpnia 2019 r.

³³ Badanie przeprowadzono na próbie sześciu oddziałów (tj. 14%) z kontrolowanych lat szkolnych. Badaniem objęto: w roku szkolnym 2017/2018 – klasę Ib i Ic; w roku szkolnym 2018/2019 – klasę II; w roku szkolnym 2019/2020 – klasę Ia, Ic oraz III d.

³⁴ Doboru ww. uczniów dokonano według osądu kontrolera.

³⁵ W zakresie daty wydania orzeczenia, kategorii (rodzaju) niepełnosprawności oraz okresu obowiązywania orzeczenia w Szkole.

oraz nie przekazywała kopii tej oceny. W objętych badaniem wielospecjalistycznych ocenach dla 47 uczniów brak było dowodów pisemnych, tj. pism potwierdzających zawiadomienie rodziców o spotkaniach Zespołów w sprawie dokonywania ocen. Stosownie do zapisów § 6 ust. 11 rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu wielospecjalistycznych ocen, a Dyrektor szkoły zawiadamia pisemnie, w sposób przyjęty w danej szkole rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o terminie każdego spotkania zespołu i możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu. Ponadto wbrew wymogom § 6 ust. 12 pkt 1 rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń nie otrzymywali kopii wielospecjalistycznej oceny.

(akta kontroli str. 329-331,337-338)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że nie zawiadamiała pisemnie o terminach spotkań zespołów i możliwości uczestnictwa w tych spotkaniach rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia z uwagi na fakt, iż na pierwszym zebraniu z rodzicami w roku szkolnym, które odbywa się w drugiej połowie września rodzicom przekazywana jest informacja o kalendarzu roku szkolnego, terminach zebrań i terminach spotkań zespołów ds. IPET. W związku z powyższym nie wysyłano w późniejszym terminie zawiadomień pisemnych (listownych), co pozwala także na dokonanie oszczędności w budżecie szkoły.

Przyczyną nie przekazywania rodzicom ucznia lub pełnoletniemu uczniowi wielospecjalistycznej oceny oraz indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego jest fakt zaniechania wysyłania drogą listową z uwagi na bezpieczeństwo informacji. Rodzice uczniów na pierwszym zebraniu są informowani o możliwości otrzymania kopii wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia oraz wglądu do niej. Pełnoletni uczeń podczas zajęć z wychowawcą otrzymuje informację o możliwości otrzymania kopii wielospecjalistycznej oceny. Rodzice podczas spotkań z wychowawcą zapoznają się z treścią IPET w tym z wielospecjalistyczną oceną funkcjonowania ucznia, co potwierdzają podpisem. Zapoznając się z w/w dokumentacją na terenie szkoły rodzice oraz pełnoletni uczniowie nie wykazują woli otrzymywania kopii dokumentów z uwagi na fakt, iż zawsze na terenie szkoły mają do nich wgląd.

(akta kontroli str. 339)

Zdaniem NIK, powyższe okoliczności nie mogą usprawiedliwiać braku pisemnego zawiadomienia rodziców uczniów oraz pełnoletnich uczniów.

3. W 47 badanych IPE nieprawidłowo określono wymiary godzinowe dla wskazanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, za wyjątkiem wymiaru godzinowego zajęć rewalidacyjnych. W formach wsparcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej takich jak: konsultacje z pedagogiem szkolnym, konsultacje z psychologiem szkolnym lub rozmowy z wychowawcą nie został określony wymiar godzinowy, w którym ww. formy wsparcia były realizowane. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, IPET określa formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane.

(akta kontroli str. 332-336, 584-585)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w IPET nie określono wymiaru godzin dla wskazanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, oprócz zajęć rewalidacyjnych, gdyż

nauczyciele głównie pedagog i psycholog realizowali zajęcia w ramach etatu i bieżącej pracy z uczniem.

Zdaniem NIK realizacja zajęć nie zwalnia z obowiązku określenia ich godzinowego wymiaru w IPET.

(akta kontroli str. 590)

4. W trzech spośród 47 zbadanych IPET-ów błędnie wskazano niepełnosprawność ucznia wynikającą z orzeczenia wydanego przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. W przypadku dwóch uczniów posiadających niepełnosprawność sprzężoną, wypisano w IPET tylko niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, natomiast jednemu uczniowi zamiast orzeczonego zespołu Aspergera wpisano niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim.

(akta kontroli tom str. 332-336, 340-341)

W sprawie błędnych wskazań niepełnosprawności w IPET Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że uczniowi wskazano niepełnosprawność zgodną z orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej (niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim), a pominięto istnienie niedosłuchu w zapisie. Natomiast praca z uczniem uwzględniała niedosłuch i zapisy w wskazują na stosowanie przez nauczycieli metod i form wskazanych przy niedosłuchu. W przypadku drugiego ucznia wskazano niepełnosprawność zgodną z orzeczeniem wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną (niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim), a pominięto w zapisie istnienie niepełnosprawności ruchowej. W przypadku trzeciego ucznia wskazano błędną niepełnosprawność, nie wskazano autyzmu. Uczeń przez krótki czas kontynuował naukę w klasie, w której wychowawca pod swoją opieką miał zawsze uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. (...) *Można tylko sądzić, że wychowawca tworząc IPET dla w/w ucznia użył wzoru opracowanego wcześniej dla swojej klasy w części określenia rodzaju niepełnosprawności (...).*

(akta kontroli tom str. 342-343)

5. Jeden uczeń w roku szkolnym 2018/2019 został przyjęty do szkoły i sporządzono dla niego IPET, mimo braku posiadania z poradni psychologiczno-pedagogicznej orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 pkt 4 lit. e) rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, kształcenie, wychowanie i opiekę dla uczniów niepełnosprawnych organizuje się w szkołach specjalnych. Zgodnie z §1 ww. rozporządzenia uczniami niepełnosprawnymi są uczniowie posiadający orzeczenie o kształceniu specjalnym, związku z powyższym, uczeń, który nie posiada orzeczenia nie może uczęszczać do szkoły specjalnej.

(akta kontroli tom str. 332-336, 340-341)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że uczeń został przyjęty do szkoły w dniu 1 września 2018 r., uczeń posiadał orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego na czas nauki w gimnazjum. Termin badania i wydania ponownego orzeczenia na etap szkoły ponadgimnazjalnej ustalono na początek września. Po badaniu stwierdzono, że uczeń funkcjonuje na poziomie niższym niż przeciętny jednak nie na poziomie niepełnosprawności intelektualnej i nie otrzymał orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Rodzice wyrazili swoją opinię, że ich dziecko nie poradzi sobie z nauką w szkole „normalnej” i prosili o pozostawienie go w klasie, do której uczęszczał.

(akta kontroli tom str. 342-343)

Przyjmując do wiadomości wyjaśnienia w sprawie powyższych nieprawidłowości, NIK zwraca uwagę, że w świetle wskazanych wyżej przepisów, nie mogą one ich usprawiedliwiać.

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor prawidłowo zorganizowała proces nauczania w Szkole, a kształcenie prowadzono na podstawie prawidłowo przyjętego statutu. Dyrektor zapewniła wystarczającą liczbę odpowiednio wykwalifikowanej kadry pedagogicznej, umożliwiającą realizację zadań Szkoły. Niemniej jednak nie realizowano zajęć logopedycznych i rehabilitacyjnych, pomimo takich wskazań zawartych w orzeczeniach czterech uczniów. Uczniom nie zapewniono podręczników do kształcenia specjalnego dostosowanych do danego etapu edukacyjnego szkoły branżowej, z uwagi na ich brak na rynku. Dane dotyczące uczniów były zamieszczane w Systemie Informacji Oświatowej³⁶ w sposób prawidłowy i rzetelny, a postępowanie z dokumentacją uczniów zapewniało ochronę danych wrażliwych.

W Szkole opracowywano Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne oraz dokonywano wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania, jednakże nie zawiadamiano pisemnie rodziców uczniów oraz pełnoletnich uczniów o terminach spotkań zespołu dokonującego wielospecjalistycznej oceny oraz nie przekazywano kopii tej oceny, co było niezgodne z § 6 ust. 11 oraz § 6 ust. 12 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowywania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym³⁷. W przypadku 12 ww. ocen wpisano błędnie daty ich przeprowadzenia.

Opracowane Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne uwzględniały wymagane elementy, jednakże w 47 zbadanych ww. programach nie określono wymiaru godzin realizacji poszczególnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, za wyjątkiem zajęć rewalidacyjnych, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia. Dodatkowo w trzech programach (6%) błędnie wskazano niepełnosprawność ucznia wynikającą z orzeczenia. Ponadto przyjęto do szkoły ucznia i sporządzono dla niego program, pomimo że nie posiadał on orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

Działania na rzecz adaptacji uczniów do dorosłego życia

2.1. W latach szkolnych 2017/2018 – 2019/2020 liczebność oddziałów klasowych była zgodna z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli³⁸ oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli³⁹, oprócz siedmiu przypadków, gdzie uczniowie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niedosłuch, zespół Aspergera, autyzm⁴⁰ oraz z niepełnosprawnością sprzężoną⁴¹ byli przypisani do zbyt licznych oddziałów szkolnych, co szczegółowo zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W przypadku jednego ucznia z zespołem Aspergera, który został przyjęty w trakcie roku szkolnego 2019/2020 do klasy czteroosobowej, jako piąty uczeń, Dyrektor Szkoły wystąpiła w trakcie trwania kontroli NIK do organu prowadzącego o zgodę na podzielenie pięcioosobowego oddziału szkolnego na dwa, w celu spełnienia wymagań określonych w ww. rozporządzeniu Ministra

³⁶ Dalej: SIO.

³⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 1578, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia.

³⁸ Dz. U. poz. 649, ze zm.; dalej: rozporządzenie z 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół.

³⁹ Dz. U. poz. 502; dalej: rozporządzenie z 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół.

⁴⁰ Czterech uczniów.

⁴¹ Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim i autyzm.

z 2019 r. W przypadku jednej uczennicy z autyzmem, uczennica została przypisana do 10 osobowego oddziału klasowego, ponieważ posiadała orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego i zajęcia odbywała w domu. W późniejszym okresie uczennica przerwała naukę i została skreślona z listy uczniów.

(akta kontroli str. 138-141, 344, 399-404, 584-601)

W wybranej do szczegółowego badania próbie pięciu oddziałów szkolnych⁴² w latach szkolnych 2017/2018-2019/2020, w trzech oddziałach w przypadku sześciu⁴³ przedmiotów szkolnych nie zrealizowano wymaganej minimalnej liczby zajęć edukacyjnych określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁴⁴. W przypadku zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, zrealizowano minimalny tygodniowy wymiar godzinowy dla tych zajęć. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, iż w roku szkolnym 2018/2019 brak realizacji określonych godzin lekcyjnych spowodowany był uczestnictwem nauczycieli w strajku ogólnopolskim. Dyrektor wskazała, że: *„Pomimo tego, nie istnieje w tych oddziałach klasowych ryzyko niezrealizowania podstawy programowej. Realizacja podstawy programowej rozłożona była na okres trzech lat, związku z czym, tematy niezrealizowane w danym roku szkolnym, były realizowane na początku kolejnego, co odnotowywano w dziennikach lekcyjnych.”*

(akta kontroli str. 345-368)

Badanie zajęć realizowanych w trzech⁴⁵ oddziałach klasowych w roku szkolnym 2018/2019 wykazało, że treści zawarte w podstawie programowej dla trzech obowiązkowych zajęć edukacyjnych⁴⁶ były realizowane zgodnie tą podstawą programową.

(akta kontroli str. 369-399)

2.2. W szkole realizowano formy wsparcia zaplanowane w orzeczeniach wydanych dla uczniów przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne .

Potrzeby uczniów odnoszące się do uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych i zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej były określone w orzeczeniach, jak również były rozpoznawane podczas bieżącej pracy z uczniami.

Dyrektor Szkoły zorganizowała w latach szkolnych 2017/2018-2019/2020 następujące formy zajęć pozalekcyjnych wynikające z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁴⁷:

- zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu. W roku szkolnym 2017/2018 w zajęciach uczestniczyło 18⁴⁸ uczniów w wymiarze 1 godziny tygodniowo, w roku szkolnym 2018/2019 w zajęciach uczestniczyło 20⁴⁹ uczniów w wymiarze 1 godziny tygodniowo, a w roku szkolnym 2019/2020 w zajęciach uczestniczyło 22⁵⁰ uczniów w wymiarze 1 godziny tygodniowo;

⁴² Po dwa oddziały z roku szkolnego 2019/2020 i 2018/2019 oraz jeden oddział z roku szkolnego 2017/2018.

⁴³ W roku szkolnym 2017/2018 w klasie Ic zrealizowano 97% wymaganych rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, godzin wychowania fizycznego, w roku szkolnym 2018/2019 w klasie IIa zrealizowano 88% godzin nauczania matematyki, a w klasie Id zrealizowano 92% godzin nauczania języka polskiego, 94% godzin nauczania matematyki, 97% godzin podstaw żywienia człowieka oraz 94% technologii gastronomicznej z towaroznawstwem.

⁴⁴ Dz. U. poz. 204.

⁴⁵ Badanie dotyczyło klas: Ia, Ib oraz IIc z roku szkolnego 2018/2019.

⁴⁶ Dotyczyły przedmiotów: język polski, matematyka, przygotowanie do życia w rodzinie oraz wiedza o społeczeństwie.

⁴⁷ Dz.U. poz. 1591, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

⁴⁸ Przy liczbie uczniów 109 na dzień 30 września 2017 r.

⁴⁹ Przy liczbie uczniów 95 na dzień 30 września 2018 r.

⁵⁰ Przy liczbie uczniów 141 na dzień 30 września 2019 r.

- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. W roku szkolnym 2017/2018 w zajęciach uczestniczyło 5⁵¹ uczniów w wymiarze 1 godziny tygodniowo, w roku szkolnym 2018/2019 w zajęciach uczestniczyło do 6⁵² uczniów w wymiarze 1 godziny tygodniowo, a w roku szkolnym 2019/2020 w zajęciach uczestniczyło do 10⁵³ uczniów w wymiarze 1 godziny tygodniowo.

(akta kontroli str. 405-507)

Rozpoznawania potrzeb uczniów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dokonywano dwuetapowo. Pierwszy etap odbywał się w ramach opracowywania IPET. Zespół dokonuje rozpoznania wynikającego z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Następnie tworzy się charakterystykę psychopedagogiczną ucznia i wyznacza się mu cele i zadania wynikające z oceny poziomu ucznia z podziałem na edukację przedmiotów ogólnych, ścisłych i zawodowych oraz edukację społeczną. W tych obszarach zawarte są formy wsparcia wskazane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną jak np. dostosowanie trudności zadań do indywidualnych możliwości ucznia, dbanie o stabilność, pracowanie nad samooceną, wzmacnianie pozytywnego zachowania ucznia, stwarzanie sytuacji umożliwiających przeżycie sukcesu szkolnego. Ponadto przewidziane były formy wsparcia w postaci konsultacji z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz współpraca z rodzicami. Kolejny etap polegał na ocenieniu przez nauczycieli i wychowawców klas z jakich metod i narzędzi należy korzystać przy pracy z danym uczniem oraz efektów uzyskanych z rozmów z uczniem i jego rodzicem w ramach odbytych konsultacji. Jak wyjaśniła Dyrektorka: „Na podstawie tych źródeł dokonywano diagnozy, która była działaniem przygotowawczym do podjęcia przemyślanych i zaplanowanych interwencji pedagogicznych”.

(akta kontroli str. 524-525, 590)

Szczegółowe badanie⁵⁴ wykazało, iż zrealizowano wszystkie formy pomocy dla ucznia wykazane w orzeczeniu wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną i zapisano je w IPET. Zajęcia rewalidacyjne były prowadzone przez zespół nauczycieli i specjalistów, którzy posiadali odpowiednie kwalifikacje. Zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych trwały 60 minut, co odpowiadało wymogom określonym w § 10 ust 3 rozporządzenia z 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół oraz § 10 ust 3 rozporządzenia z 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół.

Dla uczniów z autyzmem oraz z zespołem Aspergera stosowanie do postanowień § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia w ramach zajęć rewalidacyjnych w IPET uwzględniono zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne. W IPET objętych badaniem spotkania z rodzicami zaplanowano w zależności od potrzeb.

(akta kontroli str. 408-525)

W Szkole pracownicy pedagogiczni spotykali się z rodzicami uczniów czterokrotnie w ciągu roku szkolnego na zebraniach ogólnych wynikających z planu pracy na dany rok szkolny. Pedagog szkolny, psycholog szkolny oraz wychowawcy klas spotykali się z rodzicami uczniów zgodnie z zawartymi w IPET zaleceniami.

W okresie objętym badaniem w Szkole prowadzone były różnorodne formy wsparcia dla rodziców, m.in.: pedagogizacja rodziców na zebraniach szkolnych, rozpowszechnianie informacji dotyczących działań poradni psychologiczno-pedagogicznej (m.in. projekt *Szkoła dla rodziców*), współuczestnictwo rodziców przy

⁵¹ Przy liczbie uczniów 109 na dzień 30 września 2017 r.

⁵² Przy liczbie uczniów 95 na dzień 30 września 2017 r.

⁵³ Przy liczbie uczniów 141 na dzień 30 września 2017 r.

⁵⁴ Badanie dokumentacji 47 uczniów.

organizowaniu uroczystości szkolnych oraz komersów dla uczniów kończących naukę w szkole.

(akta kontroli str. 526-556)

2.3. W Szkole na początku każdego roku szkolnego była przeprowadzana ankieta wśród uczniów i rodziców odnośnie szkolnych kół zainteresowań. W wyniku analizy ankiet była przygotowywana dla uczniów oferta zajęć pozalekcyjnych. W okresie objętym kontrolą w Szkole prowadzone były następujące zajęcia pozalekcyjne: zajęcia sportowe, Filmowa Akademia nastolatków, koła: teatralne, muzyczne, komputerowe, ekologiczne, krawieckie i gastronomiczne. Ponadto uczniowie mogli rozwijać swoje zainteresowania w ramach działalności samorządu szkolnego, klubu europejskiego oraz prowadzonej w szkole drużyny harcerskiej. W latach szkolnych 2017/2018-2019/2020 liczba zajęć pozalekcyjnych była niezmienna.

(akta kontroli str. 557-572)

2.4. Dyrektor Szkoły podejmowała działania polegające na zapewnieniu uczniom warunków umożliwiających adaptację do dorosłego życia. W ramach podejmowanych działań uczniowie w latach szkolnych 2017/2018-2019/2020:

- w celu kształtowania kompetencji społecznych brali udział w charytatywnym festynie „Fundacji Pomóc Więcej”, w ramach którego pod okiem nauczycieli przygotowywali kartki świąteczne z których cały dochód został przekazany podopiecznym fundacji;
- w celu uczenia się zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami życia społecznego, cyklicznie brali udział w spotkaniach bożonarodzeniowych i wielkanocnych, w ramach których wzmacniano więzi międzypokoleniowe oraz starano się stworzyć „rodzinną” atmosferę,
- w celu uświadamiania uczniom swoich ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, które mogą napotkać w życiu, przeprowadzono w Szkole m.in. kolejną edycję Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Ponadto młodzież brała udział w akcjach⁵⁵ pogłębiających wiedzę na temat zaburzeń ze spektrum autyzmu, kształtowania postaw szacunku, tolerancji i akceptacji osób z autyzmem;
- w ramach przygotowania do roli dorosłej kobiety i mężczyzny oraz kształtowania umiejętności bycia asertywnym realizowali podstawę programową wychowania do życia w rodzinie.

Dyrektor Szkoły prowadziła współpracę z podmiotami zewnętrznymi⁵⁶ oraz podejmowała współpracę z organem nadzoru pedagogicznego⁵⁷. Ponadto, Dyrektor Szkoły podejmowała współpracę z Bytomskim Ośrodkiem Edukacji, gdzie uczniowie kształcący się w zawodzie „mechanik samochodowy” mieli możliwość odbycia praktycznej nauki zawodu w realnych warunkach. W Szkole funkcjonował samorząd uczniowski. Praca samorządu w dużej mierze bazowała na wspólnie spędzonym czasie, wpływając i budując relacje rówieśnicze. Praca uczniów w samorządzie szkolnym budowała w nich poczucie odpowiedzialności za podejmowane zadania oraz uwrażliwiała ich potrzeby innych uczniów.

(akta kontroli str. 573-581)

⁵⁵ W następujących akcjach: *Na niebiesko dla autyzmu, Kwiecień miesiącem autyzmu, II śląski szlak dla autyzmu*

⁵⁶ Systematyczna współpraca z Państwowym Urzędem Pracy w ramach spotkań z cyklu *Absolwent na rynku pracy* oraz w ramach realizacji programów *Autoprezentacji* i *Skuteczne metody poszukiwania pracy*. W cyklu spotkań wzięło udział 125 uczniów. Udział rodziców uczniów w zajęciach „Aktywna szkoła dla rodziców” prowadzonych na terenie poradni psychologiczno-pedagogicznej.

⁵⁷ Podjęto współpracę z wizytatorem organu nadzoru pedagogicznego, w celu wsparcia Szkoły w realizacji zadań wychowawczych (patronat Śląskiego Kuratora Oświaty nad konkursami realizowanymi w Szkole np. Regionalny Konkurs Wielcy Polacy) z zaangażowaniem całej społeczności szkolnej.

2.5. Dyrektor Szkoły nie monitorowała w pełni, ani nie analizowała losów absolwentów Szkoły. Szkoła prowadziła głównie monitoring losów absolwentów pod kątem zdawalności egzaminu zawodowego. W innych przypadkach monitorowanie losów absolwentów zapisywane było w formie tabel, a informacje pochodziły od byłych uczniów odwiedzających Szkołę po jej ukończeniu. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w wielu przypadkach monitorowanie losów absolwentów było trudne lub niemożliwe ze względu na fakt, iż pełnoletni absolwenci szkoły branżowej często zmieniają miejsce zamieszkania i numery telefonów. Dyrektor Szkoły dodała również, iż (...) *w szkole branżowej specjalnej dotarcie do absolwenta to często wizyta w środowisku rodzinnym nauczyciela, który napotyka na szereg trudności tj. czas poza pracą, zmiana miejsca zamieszkania absolwenta, środowisko zagrożone patologią.*

(akta kontroli str. 399-404, 582-583)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Pięciu uczniów było przypisanych do oddziałów szkolnych, których liczebność była niezgodna z:

- § 6 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia z 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół. Jedna uczennica posiadająca orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność sprzężoną (niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim i autyzm) była przypisana do oddziału klasowego o liczebności 12-stu uczniów, a zgodnie z ww. przepisem powinna uczęszczać do zespołu szkolnego liczącego do czterech uczniów;
- § 6 ust. 6 pkt 1 i 4 rozporządzenia z 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół, w przypadku czterech uczniów. Uczennica, u której w rozpoznaniu wynikającym z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego stwierdzono niepełnosprawność ze względu na słaby słuch uczęszczała do klasy 13-sto osobowej, natomiast zgodnie z § 6 ust. 6 pkt 4 ww. rozporządzenia powinna uczęszczać do oddziału szkolnego o wielkości nie większej niż 8. Natomiast trzech uczniów z autyzmem uczęszczało do oddziałów klasowych liczniejszych, niż wynikało z zapisów § 6 ust. 6 pkt 1 cytowanego rozporządzenia.

(akta kontroli str. 138-141, 344, 399-404, 584-601)

Jak wyjaśniła Dyrektor: „W przypadku uczennicy posiadającej orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego o niepełnosprawności: niedosłysząca, uczennica została przyjęta do klasy I A w zawodzie kucharz. Liczba kucharzy w klasie wynosi cztery, a reszta klasy stanowi dziewięciu uczniów kształcących się w zawodzie cukiernik. Zajęcia w szkole odbywają się z podziałem na grupy, a uczennica przebywa w grupie czterech osób.

W przypadku uczennicy o niepełnosprawności sprzężonej, na prośbę matki i własną nie przepisano jej do oddziału o liczebności 2-4 uczniów. Uczennica bardzo dobrze funkcjonuje w społeczeństwie, mimo zdiagnozowanego zaburzenia ze spektrum autyzmu. Uczennica odbywa również praktykę, jako pracownik młodociany.

Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu autyzmu na prośbę rodziców umieszczony w klasie o liczebności większej niż 4 uczniów.

Uczeń przyjęty do klasy o profilu kucharz/krawiec z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu autyzmu. Będąc w klasie o dwóch profilach zawodowych kucharz/krawiec zajęcia odbywały się z podziałem na grupy gdzie

liczba uczniów w grupie nie przekraczała 5 uczniów. Nie przyjmując ucznia do szkoły, odsyłając go do innej szkoły (musiałaby to być szkoła „niespecjalna”) o liczebności klasy 25 uczniów w mojej ocenie byłoby to działanie na krzywdę ucznia.

Uczeń przyjęty do klasy o profilu mechanik pojazdów samochodowych/piekarz posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu autyzmu. Marzeniem ucznia było kształcenie się w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych. W roku szkolnym 2019/2020, gdy uczeń rozpoczynał naukę w Branżowej Szkole I Stopnia nr 8 Specjalnej klasy o liczebności 2-4 uczniów (autystyczne) otworzyły się w zawodach kucharz, cukiernik. Zajęcia w klasie, w której znajduje się uczeń odbywają się z podziałem na grupy – grupa mechaników pojazdów samochodowych liczy 6 uczniów. W mojej ocenie było to korzystne rozwiązanie dla ucznia aniżeli nauka w szkole „niespecjalnej” w klasie o liczebności 24 uczniów.”

(akta kontroli str. 399-404, 584-601)

Zdaniem NIK, powyższe okoliczności nie mogą usprawiedliwiać przydzielenia uczniów do klas których liczebność nie odpowiadała ich stopniom niepełnosprawności.

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor zapewnił pełną realizację treści określonych w podstawie programowej oraz adekwatną do potrzeb uczniów realizację zaleceń określonych w orzeczeniach. Zajęcia rewalidacyjne oraz zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej zorganizowano w sposób właściwy, a także oferta zajęć pozalekcyjnych była adekwatna do potrzeb. W przypadku zajęć edukacyjnych stwierdzono jednakże, że pięciu uczniów było przypisanych do oddziałów szkolnych, których liczebność była niezgodna z rozporządzeniami z 2017 r. oraz z 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół. Podejmowane działania na rzecz adaptacji uczniów do dorosłego życia były – zdaniem NIK – wystarczające.

Warunki kształcenia uczniów

Opis stanu faktycznego

3.1. Dyrektor zapewniła⁵⁸ odpowiedni standard nauki, wychowania i opieki w szkole, a w szczególności zapewniła uczniom możliwość korzystania z pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem, biblioteki szkolnej, gabinetu profilaktyki zdrowotnej, urządzeń sportowych i rekreacyjnych oraz pomieszczeń sanitarno-higienicznych. W zbadanych 47 orzeczeniach (badanie szczegółowo opisane w pkt. 1.5) nie stwierdzono zaleceń odnośnie do dostosowania pomieszczeń czy wyposażenia sal lekcyjnych do potrzeb uczniów.

Dyrektor zapewniła uczniom bezpieczne i higieniczne warunki kształcenia, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Wyposażenie sal lekcyjnych było wystarczające do realizacji podstawy programowej, a wyposażenie pracowni komputerowej zapewniało każdemu uczniowi możliwość korzystania z osobnego komputera z dostępem do Internetu (dwie pracownie odpowiednio z ośmioma i dziesięcioma stanowiskami). W przypadku większej liczby uczniów w klasie niż liczba stanowisk komputerowych, zajęcia prowadzone były w grupach.

(akta kontroli str. 142-174)

⁵⁸ W ramach czynności kontrolnych przeprowadzono oględziny budynku Szkoły, jego otoczenia, sal lekcyjnych, biblioteki w celu ustalenia w jakich warunkach prowadzone było kształcenie uczniów w Szkole i jakim wyposażeniem do prowadzenia procesu dydaktycznego dysponuje Szkoła. Przeprowadzono je w pracowniach do poszczególnych przedmiotów, tj. m.in.: informatyki, języka polskiego i angielskiego, matematyki, mechaniki, gastronomicznych, krawieckiej oraz sali gimnastycznej, salach do rewalidacji i bibliotece szkolnej. Oględzinom poddano także zaplecze higieniczne Szkoły.

W trakcie przeprowadzonych oględzin stwierdzono, że budynek Szkoły był niedostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, co jak wyjaśniła Dyrektor wynikało z czasu jego wybudowania (1868 r.) oraz jego położenia na obszarze układu urbanistycznego starego Miasta Bytomia, wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr 1152/70 z 29 grudnia 1970 r.

(akta kontroli str. 142-164, 584-601)

Liczba umywalek (sześć) w ustępach ogólnodostępnych była mniejsza o jedną niż wymagana⁵⁹ niż wynikało to z przepisu § 84 ust. 2 rozporządzenia Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁶⁰, przy czym na korytarzach na poszczególnych piętrach było jeszcze pięć ogólnodostępnych umywalek. Jak wyjaśniła Dyrektor: „W szkole w ustępach ogólnodostępnych liczba umywalek wynosi 6. Pozostałych 5 umywalek znajduje się na korytarzach. W szkole liczba uczniów wynosiła ok. 110 w każdym roku szkolnym. W roku szkolnym 2019/2020 z powodu przyjęcia absolwentów gimnazjum i szkół podstawowych liczba uczniów wynosi 144, taki stan liczebny będzie miał miejsce przez trzy lata szkolne. Później sytuacja liczebności uczniów będzie na poziomie ok. 100, co wynika z analizy liczby dzieci uczęszczających obecnie do szkół podstawowych i posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.”

(akta kontroli str. 142-164, 584-601)

W Szkole nie było indywidualnych zamykanych szafek dla uczniów na pozostawiane przybory i podręczniki, a umożliwiono im ich pozostawienie – jak wyjaśniła Dyrektor – w szafach będących wyposażeniem szkoły i znajdujących się w poszczególnych salach lekcyjnych.

(akta kontroli str. 142-164, 584-601)

Ponadto, oględziny potwierdziły nieusunięcie usterek wskazywanych w przeglądach obiektu (rocznych oraz przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną), tj.:

- braku sterowania do zamontowanych klap oddymiających;
- nieusunięcie ubytków w ogrodzeniu Szkoły;
- niezamontowanie oderwanego elementu obróbki blacharskiej na murze ogniowym (na dachu, blacha była przechowywana na strychu);
- nieusunięcie nieszczelności na dachu Szkoły (zacieki widoczne na konstrukcji drewnianej dachu);
- nienaprawienie pokrycia i orynnowania na wiatrolapach (wejściach do budynku Szkoły);
- brak rozebrania lub wyremontowania częściowo zawalonego dachu nad garażem (przybudówka do Szkoły);
- nieusunięcie ubytków tynków na ścianie szczytowej Szkoły.

Ponadto nie dokonano remontu boiska szkolnego wyłączzonego z użytkowania.

Jak wyjaśniła Dyrektor brak możliwości wykonania ww. prac wynikał z braku środków finansowych, o które występowała również w okresie objętym kontrolą do Urzędu Miasta.

(akta kontroli str. 142-164, 584-601)

3.2. Dyrektor w latach 2017-2020 co najmniej raz w roku dokonywała kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Szkoły⁶¹. Protokoły z ww. kontroli były każdorazowo przekazywane⁶²

⁵⁹ Dla 136 uczniów w dniu oględzin winno ich być siedem (jedna na 20 uczniów).

⁶⁰ Dz.U. z 2019 r. poz. 1065; dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki.

⁶¹ Odpowiednio: 22 sierpnia 2017 r., 14 sierpnia 2018 r. oraz 13 sierpnia 2019 r.

⁶² Odpowiednio: 25 sierpnia 2017 r., 5 września 2018 r. oraz 22 sierpnia 2019 r.

organowi prowadzącemu Szkołę⁶³. W protokołach nie stwierdzono zagrożeń dla życia i zdrowia osób korzystających z tych obiektów oraz wskazano, że na ich terenie zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki pobytu uczniów, przy czym w liście kontrolnej (załącznik do protokołu kontroli) w 2017 r. stwierdzono występowanie ubytków w ogrodzeniu oraz braki oprav oświetleniowych, a w protokole określono kierunki poprawy: „Boisko szkolne wymaga generalnego remontu”. W listach kontrolnych załączonych do protokołów sporządzonych w 2018 r. i 2019 r. zapisano: brak detektora gazu, ubytki w ogrodzeniu oraz że nawierzchnie dróg i przejść wymagają remontu, a w protokołach określono kierunki poprawy: „Boisko szkolne wymaga generalnego remontu oraz nawierzchnia dróg i przejść wymaga remontu”. Ponadto w latach 2017-2019 przeprowadzano okresowe roczne⁶⁴ kontrole stanu technicznego budynku i boiska szkolnego, a kontrolę pięcioletnią przeprowadzono w 2016 r.⁶⁵. W ich wynikach określano stan budynku jako dobry i stwierdzano, że budynek użytkowany był zgodnie z przeznaczeniem i nadaje się do dalszej eksploatacji, stwierdzano brak istotnych uwag do jego konstrukcji i estetyki, zalecano wykonywanie bieżącej konserwacji i remont poszczególnych elementów⁶⁶ (brak pilnych remontów i oceny niedostatecznej poszczególnych elementów). Stan boiska oceniono jako zły⁶⁷, nie nadający się do dalszego użytkowania.

(akta kontroli str. 175-232)

3.3. W latach 2017-2019 Szkoła dysponowała kwotami, odpowiednio: 3 191,6 tys. zł, 3 344,8 tys. zł oraz 3 956,1 tys. zł, z czego: z subwencji 3 168,4 tys. zł, 3 314,5 tys. zł i 3 839,7 tys. zł, ubezpieczenia zdrowotnego uczniów 2,6 tys. zł, 1,0 tys. zł i 1,6 tys. zł, „Wyprawki Szkolnej” 20,6 tys. zł, 16,6 tys. zł i 27,9 tys. zł, a ponadto w latach 2018 i 2019 z projektu Unijnego Erasmus+ 10,7 tys. zł i 85,9 tys. zł, a w 2018 r. z programu profilaktycznego przeciwdziałania narkomanii 2,0 tys. zł oraz w 2019 r. z Programu profilaktycznego przeciwdziałania alkoholizmowi 1,0 tys. zł.

Ww. środki pochodziły w całości z budżetu Miasta Bytom. Szkoła nie otrzymywała środków finansowych na działalność z innych źródeł. Szkoła nie posiadała wiedzy o wysokości środków przyznanych Miastu na jej działalność pochodzących z części oświatowej subwencji ogólnej.

Dyrektor sporządzała w każdym roku badanego okresu plany finansowe działalności Szkoły, w których określała planowaną wysokość wydatków: w planie pierwotnym w wysokości, odpowiednio: 3 049,0 tys. zł, 3 277,9 tys. zł oraz 3 521,6 tys. zł, natomiast ich wysokość w planie po zmianach wynosiła 3 218,7 tys. zł (106% planu pierwotnego), 3 411,0 tys. zł (104% planu pierwotnego) oraz 4 012,7 tys. zł (114% planu pierwotnego).

(akta kontroli str. 272-311, 584-601)

Dyrektor nie posiadała wiedzy o wysokości środków naliczonych w części oświatowej subwencji ogólnej na zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy w kierowanej przez siebie Szkole. Natomiast przy planowaniu środków na działalność Szkoły Dyrektor kierowała się wytycznymi

⁶³ Miasto Bytom.

⁶⁴ Odpowiednio: 6 października 2017 r., 5 października 2018 r. oraz 4 października 2019 r.

⁶⁵ 5 października 2016 r.

⁶⁶ Zamontowanie oderwanego elementu obróbki blacharskiej na murze ogniowym, uszczelnienie przecieku wraz z konserwacją lub wymianą zmurszałych desek odeskowania, wykonać remont: pomieszczeń piwnicznych przy kotlewni, przyłącza kanalizacji sanitarnej, wiatrolapów, zadaszenia przybudówki, naprawić rozstępy okładzin panelowych pomiędzy budynkiem a wiatrolapem, wymienić splekane okładziny schodów wejściowych, uzupełnić ubytki tynków na ścianie szczytowej, uzupełnić ubytki lub wymienić nawierzchnię parkingu przed budynkiem, naprawić ubytki i zmurszenia cegieł muru ogrodzeniowego.

⁶⁷ W protokole kontroli z 4 października 2019 r.: nawierzchnia boiska naraża jego użytkowników na odniesienie kontuzji i uszkodzenie ciała. Boisko wymaga remontu – zmiany nawierzchni i piłko chwytyw.

Urzędu Miasta oraz potrzebami Szkoły i uczniów wykorzystując doświadczenie z lat ubiegłych dotyczących wydatków i konieczności ich realizacji.

W kontrolowanym okresie wydatki realizowano zgodnie z planem. Plan po zmianach wykonano odpowiednio na poziomie 99%, 98% oraz 99%.

W okresie objętym kontrolą wszystkie środki wydatkowano na realizację zadań bieżących (100% wszystkich wydatków w danym roku) w kwotach, odpowiednio: 3 218,7 tys. zł, 3 411,0 tys. zł oraz 4 012,7 tys. zł, z tego na wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników Szkoły wydatkowano, odpowiednio: 2 245,5 tys. zł (70% wszystkich wydatków), 2 374,8 tys. zł (71%) oraz 2 772,9 tys. zł (70%). Wysokość wydatków związanych z wyposażeniem sal potrzebnych do nauki w tych latach wynosiła, odpowiednio: 5,7 tys. zł (0,2% wszystkich wydatków), 0,3 tys. zł (0,01%) oraz 0,0 tys. zł (0%).

(akta kontroli str. 272-327, 584-601)

3.4. W latach 2017-2019 średni miesięczny koszt kształcenia ucznia wynosił odpowiednio 2,2 tys. zł, 2,6 tys. zł oraz 2,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 272-312)

3.5. W okresie objętym kontrolą Kuratorium Oświaty w Katowicach nie prowadziło kontroli w Szkole, przy czym w dniu 18 stycznia 2017 r. przedstawiło Dyrektor Szkoły raport z planowanej ewaluacji zewnętrznej⁶⁸, w wyniku której stwierdzono, że Szkoła spełnia wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek⁶⁹ na poziomie podstawowym oraz podejmuje działania z wysokiego poziomu wymagania.

(akta kontroli str. 239-241)

3.6. W Szkole w okresie objętym kontrolą przeprowadzono trzy kontrole w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych⁷⁰, w tym m.in. stopnia realizacji decyzji administracyjnej Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej⁷¹ dot. zabezpieczenia przed zadymianiem ewakuacyjnych klatek schodowych⁷² oraz dostosowania korytarza I piętra łączącego klatki schodowe⁷³. Wykonanie ww. decyzji w powyższym zakresie przedłużano do 31 grudnia 2020 r., z uwagi na brak środków finansowych w budżecie Miasta.

(akta kontroli str. 204-232)

W okresie objętym kontrolą Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bytomiu przeprowadzała w Szkole dwukrotnie⁷⁴ kontrole dot. realizacji programów zdrowotnych⁷⁵.

(akta kontroli str. 233-238)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor zapewniła wystarczającą liczbę odpowiednio wyposażonych sal lekcyjnych, odpowiednią infrastrukturę umożliwiającą kształcenie uczniów o specjalnych

⁶⁸ Wyniki ewaluacji zostały przedstawione radzie pedagogicznej w dniu 13 stycznia 2017 r.

⁶⁹ Dz. U. poz. 1214.

⁷⁰ 28 lipca 2017 r., 7 września 2017 r. oraz 12 kwietnia 2019 r.

⁷¹ Nr MOK-0231/158/MZ-5580/12/11:4 oraz nr MZ.5580.24.19.2012.2017 z 12 września 2019 r.

⁷² Poprzez m.in.: wyposażenie ich w uruchamiane automatycznie i ręcznie urządzenia służące do usuwania dymu, wydzielenie strychu od klatek schodowych ścianami o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60 z drzwiami klasy EI 30 wyposażonymi w samozamykacze, zamknięcie wejść z klatek schodowych do piwnic drzwiami przeciwpożarowymi jak wyżej, zamknięcie wejść z korytarza na poziomie pierwszego piętra do klatek schodowych drzwiami szerokości mniejszej niż 0,9 m oraz zapewnienie wymaganej długości dojścia ewakuacyjnego poprzez przywrócenie przejścia pomiędzy ewakuacyjnymi klatkami schodowymi na poziomie drugiego piętra.

⁷³ Poprzez zapewnienia trudno zapalnej okładziny ściennej zabudowanej na drodze ewakuacyjnej w korytarzu I piętra łączącego klatki schodowe.

⁷⁴ 12 stycznia 2017 r. oraz 12 lutego 2018 r.

⁷⁵ „Ars czyli jak dbać o miłość” oraz „Znamie! Znam je?”

potrzebach edukacyjnych oraz bezpieczne i higieniczne warunki korzystania z obiektów Szkoły. Przed rozpoczęciem każdego roku szkolnego przeprowadzono wymagane prawem przeglądy pomieszczeń szkolnych oraz otoczenia Szkoły pod kątem bezpieczeństwa uczniów. Środki finansowe na realizację zadań Szkoły wydatkowano zgodnie z planem, przy czym z uwagi na brak środków na remonty i inwestycje wykonywano je w ograniczonym zakresie.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

Podjęcie działań mających na celu:

1. Pisemne zawiadomienie rodziców uczniów oraz pełnoletnich uczniów o spotkaniach zespołu dokonującego wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia.
2. Rzetelne wpisywanie dat sporządzenia ww. ocen.
3. Określanie w opracowywanych IPET wymiaru godzin dla poszczególnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Rzetelne określanie w IPET niepełnosprawności ucznia.
5. Dostosowanie liczebności oddziałów do stopnia niepełnosprawności uczniów.
6. Przyjmowanie do Szkoły wyłącznie uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 29 maja 2020 r.

Kontroler
Karol Pastuszka
Inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

